

Ch. Forge

Még egy ismeretlen József Attila-vers

József Attila összes verseinek négy kiadásáról tudok (három a budapesti Cserépfalvi kiadónál és egy az újvidéki „Testvériség Egység”-nél jelent meg). Ez utóbbiban — az 512. oldalon — olvashatjuk, hogy a kötet szerkesztője és a kiadóvállalat vezetőse is tudja a kiadás fogyatékosait. Ezért azután érthető az is, hogy a kötet még jóformán meg sem jelent, amikor szerkesztője, B. Szabó György már is kilenc addig ismeretlen József Attila-versről számolt be a HÍD-ban (l. a HÍD 1953. februári számát).

Bogarászás közben szemembeötlött, hogy az azóta már régen elejtett Szakasits Árpád által még 1926-ban összeállított „Harcos éne-

kek” című szabadságdalok, versek és szavaltatok gyűjteményében található hat József Attila-versből csupán ötöt találhatunk meg az újvidéki kötetben, meg a budapestiekben is.

Ha tudjuk, hogy a Cserépfalvi kiadóvállalat a harmadik kiadást már 1948-ban készítette el és hogy Magyarországon abban az időben Szakasits Árpád még nem volt fölösleges, akkor nem tudjuk megérteni, miért maradt ki az új Cserépfalvi kiadásból ez a „Tüntetés” című vers, amely a fentemlített „Harcos énekek” című gyűjtemény 85—86. oldalán jelent meg.

TÜNTETÉS

*Kiszaladt a vér ereinkből
S most az utcákon nyargal végig.
Íme, eljöttek a gyárkémények
Szikrát lehelő arkangyalai,
Hogy visszavívják a pokoltól
Ádámot és Évát.*

*Szánkából sistergő meteorok hullanak
És a rendőrök szelíd testvéreink.
Kiáltások tarka pántlikákkal
Kontyot kötnek a hajadon jövőre.*

*Hát hol az a tenger, amelyik
Ily kedvvel ringatna gyönyörű hajót,
Mint ez a kormos és éhes tömeg
A lelkesedés karcsú suhanását,
Hol az az erőszak, amelyik
Ily remek virágot tűzne ki a földre,
Hol az az égbolt, amelyik
Ily erős karokkal ölelné a földet,
Hol az a vaskapu, amelyik nem olvadna széjjel
Ekkora nagyszerű hévség előtt?!*

*Micsoda fölséges égi háború
A külön lábak együttes dobbanása!
Ilyen pompás ütések alatt
Szénné sajtólódna erdő, mező.
Az ég ekhóját mellünk visszadobja
És minden bezárt, pókhálófödte ablak
Csörömpölve darabokra pattan.*

JÓZSEF ATTILA

Természetesen még az a körülmény is magyarázatra vár, miért hagyta ki maga a köl-

tó is későbbi köteteiből ezt a verset.